

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 699
van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**
datum: 21 augustus 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Vlaamse overheid - Aansturing overheidsbedrijven

Het Rekenhof merkte in het verslag over deugdelijk bestuur bij Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) op dat de Vlaamse overheid niet of onvoldoende voorziet in een centrale aansturing van de overheidsbedrijven. Het Rekenhof stelde in dat rapport het volgende: "Volgens de OESO-richtlijnen dient de Vlaamse overheid op macroniveau een algemeen eigenaarschapsbeleid te ontwikkelen voor alle overheidsbedrijven, zonder onderscheid in hun finaliteit of activiteitssector. Dat eigenaarsbeleid moet onder andere de volgende punten omvatten: de beweegredenen voor het aandeelhouderschap, de rol van de overheid in het bestuur van overheidsbedrijven, de wijze waarop de overheid het eigenaarsbeleid zal uitvoeren en de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken overheidsdiensten."

Verder stelde het Rekenhof: "De OESO hanteert een meer centrale aansturing van overheidsbedrijven als richtlijn⁹, terwijl de Vlaamse overheidsorganisatie op macroniveau steunt op een decentraal model, waarin elke minister bevoegd is voor de overheidsbedrijven die tot zijn beleidsdomein behoren. Coördinatie is daarbij beperkt. Zij vindt vooral plaats op het politieke niveau van de kabinetten en interkabinettenwerkgroepen. Bovendien zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de toezichthoudende minister, de minister van Begroting en Financiën (onder andere kas- en schuldbeheer) en de diverse sectorale ministers (voor bijzondere en beheersopdrachten) niet duidelijk afgebakend. Het is dan ook niet altijd duidelijk welke instantie (de Vlaamse Regering of de toezichthoudende minister) de aandeelhoudersrechten heeft.

Er ontbreekt een instantie die centraal de taken van het globale eigenaarschap op het niveau van de Vlaamse overheid aanstuurt of coördineert¹⁰. Eén van de coördinerende taken zou kunnen bestaan uit het proces van de aanstelling van bestuurders voor de overheidsbedrijven. Deze eigenaarsfunctie zou ook het toezicht op de toepassing van de normen inzake deugdelijk bestuur in de overheidsbedrijven kunnen uitoefenen, onder andere in het kader van de decretale rapporteringsplicht van de Vlaamse Regering. Die plicht reikt verder dan de bestaande centrale initiatieven, zoals de mandatendatabank¹¹ en een website met FAQ's voor de toepassing van het decreet deugdelijk bestuur."

1. Werden naar aanleiding van deze opmerkingen van het Rekenhof acties ondernomen om te zorgen voor een meer centrale aansturing van de Vlaamse overheidsbedrijven?
2. Hoe evalueert de minister het huidige beleid in het licht van deze opmerking van het Rekenhof?

3. Is er op heden een duidelijk centraal kader voor de aansturing en het eigenaarsbeleid met betrekking tot overheidsbedrijven? Welke principes worden concreet gehanteerd en toegepast?

ANTWOORD

op vraag nr. 699 van 21 augustus 2018

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

1. Wat PMV-groep betreft, heeft het Vlaamse Gewest bij de onderhandelingen van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst rekening gehouden met de opmerkingen van het Rekenhof inzake de aansturing van PMV.

Zo heeft het Vlaamse Gewest als aandeelhouder in artikel 2.2. van de samenwerkingsovereenkomst aan PMV-groep duidelijke strategische richtlijnen meegegeven, die het strategisch kader vormen voor de activiteiten en tussenkomsten van PMV.

Bovendien heeft het Vlaamse Gewest uitdrukkelijk voorzien dat het de raad van bestuur van PMV toekomt om dit strategisch kader te vertalen naar actiedomeinen. Daarbij heeft het Vlaamse Gewest bepaald dat die actiedomeinen moeten worden bepaald op basis van een periodieke analyse van de Vlaamse financieringsmarkt; de raad van bestuur wordt gevraagd om tweejaarlijks een grondige herevaluatie te maken van bovenstaande analyse en deze update te delen met de aandeelhouder. Er werd ook een Regeringscommissaris aangesteld, zodat de taak van de Raad van Bestuur gescheiden verloopt van de informatie aan de aandeelhouder.

In de samenwerkingsovereenkomst geeft het Vlaamse Gewest als aandeelhouder in artikel 2.4. mee dat het strategisch kader een stabiel en lange termijn kader biedt voor het functioneren van PMV-groep, doch dat dat kader (miv de actiedomeinen en de operationele doelstellingen van PMV-groep) mee moeten kunnen evolueren met economische, politieke en maatschappelijke evoluties en beleidsvisies van de Vlaamse overheid, zoals uitgedrukt in de visie 2050.

Om die reden wordt er een jaarlijks strategisch overleg georganiseerd met het Vlaamse Gewest als aandeelhouder.

De implementatie en uitvoering van bovenstaande afspraken werd vervolgens verankerd in de vorm van specifieke en verregaande rapporteringsafspraken die zijn bepaald in artikel 13 van de samenwerkingsovereenkomst.

2. Via het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie heeft de Vlaamse Regering beslist om de Vlaamse investeringsmaatschappijen onder te brengen bij het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie. En zo beoefent de minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport de eigenaarsfunctie uit. De beslissing dat een Vlaamse overheidsorganisatie centraal de Vlaamse overheidsbedrijven aanstuurt, is dan ook een beslissing die de Vlaamse Regering moet nemen en niet de minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport.
3. Zoals hierboven vermeld, beoefent de minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport de eigenaarsfunctie van de Vlaamse investeringsmaatschappijen uit. Volgens de OESO-richtlijnen omvat het eigenaarsbeleid onder andere de beweegredenen voor het aandeelhouderschap, de rol van de overheid in het bestuur van overheidsbedrijven, de wijze waarop de overheid het eigenaarsbeleid zal uitvoeren

en de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken overheidsdiensten.

Met de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en PMV-groep, werden duidelijke afspraken vastgelegd tussen het Vlaamse Gewest en PMV-groep betreffende de strategische doelstellingen, de informatie-en rapportageplicht inzake de taken en de financiële situatie, de specifieke controle op de PMV-groep, evenals omtrent de duur en de opzeggings- en verlengingsmogelijkheden van deze overeenkomst. De structuur van PMV is vereenvoudigd, de rapportering is uitgebreid, de Raad van Bestuur telt nu drie onafhankelijke leden en de regeringscommissaris heeft kunnen vaststellen dat de besluitvorming zeer grondig en professioneel wordt voorbereid.

Betreffende LRM wordt er momenteel een bestek uitgeschreven voor een evaluatie van LRM. Met de input van deze evaluatie worden de gesprekken met LRM opgestart over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Er zal rekening gehouden worden met de opmerkingen van het Rekenhof bij de opmaak van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met LRM. Er zullen duidelijke afspraken gemaakt worden zoals dit gebeurd is bij PMV.